

Projekt

z dnia 5 grudnia 2017 r.

Zatwierdzony przez .....

**UCHWAŁA NR ...../.../2017
RADY MIEJSKIEJ W PLESZEWIE**

z dnia 13 grudnia 2017 r.

w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2018 rok.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017r. poz. 1875), art. 4¹ ust 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016r., poz. 487 ze zmianami) oraz w związku z art. 6 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015r., poz. 1390), Rada Miejska w Pleszewie uchwala co następuje:

§ 1. Ustala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2018 rok w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Pleszew.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

KIEROWNIK
Wydziału Promocji i Komunikacji Społecznej

Przemysław Marciniak

Jan Foltorak

UZASADNIENIE

DO UCHWAŁY NR ..../.../2017 RADY MIEJSKIEJ W PLESZEWIE Z DNIA 13 GRUDNIA 2017 R.

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982r. (Dz. U. z 2016r., poz. 487) w art. 1 ust.1 stanowi, iż „Organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego są obowiązane do podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwania następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy”. Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu (zgodnie z art. 4¹ ust.1 tej ustawy) należy do zadań własnych gmin. Realizacja działań w Mieście i Gminie Pleszew prowadzona jest zgodnie z art. 4¹ ust. 2 w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych uchwalanego corocznie przez Radę Miejską i obejmuje następujące zadania:

- 1) Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
- 2) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
- 3) Prowadzenie działalności profilaktycznej i edukacyjnej dla dzieci, młodzieży i dorosłych.
- 4) Nadzór nad realizacją przepisów ustawowych oraz uchwał Rady Miejskiej w Pleszewie w zakresie dotyczącym obrotu i profilaktyki alkoholowej oraz przeprowadzanie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia.
- 5) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych działających na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych.

Program został opracowany zgodnie z zaleceniami Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, przedstawiony oraz zaakceptowany przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Mając na uwadze powyżej wskazane zadania - przedłożenie Radzie Miejskiej niniejszego projektu uchwały jest konieczne i uzasadnione.

Z-ca Burmistrza
dr hab. Arkadiusz Ptak

KIEROWNIK
Wydziału Promocji i Komunikacji Społecznej

Przemysław Marciniak

Załącznik do Uchwały Nr .....
Rady Miejskiej w Pleszewie
z dnia .....

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA 2018 ROK

Wprowadzenie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2018 określa sposób realizacji zadań własnych gminy wynikających z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 487).

I RODZAJE I ROZMIARY PROBLEMÓW ZWIĄZANYCH Z ALKOHOLEM W POLSCE

1. Dostępność

Według publikacji Światowej Organizacji Zdrowia z roku 2015, na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych powinno przypadać co najmniej 1000 osób. Dziś średnia dla całej Polski to 273 osoby.

2. Spożycie alkoholu w Polsce, średnio na 1 mieszkańca w litrach 100% alkoholu:¹

2013	9,67
2014	9,40
2015	9,41
2016	9,37

¹ Statystyki - Średnie spożycie napojów alkoholowych, źródło: PARPA

Według Głównego Urzędu Statystycznego w grudniu 2016 roku produkcja wódki czystej w przeliczeniu na 100-proc. alkohol wzrosła o 2,2 proc. w ujęciu rocznym i wyniosła 9,69 miliona litrów. Z danych GUS i wyliczeń serwisu portalspozywczy.pl wynika, że w ujęciu miesięcznym produkcja wódki w grudniu 2016 roku spadła wobec listopada 2016 roku o 0,5 proc. Natomiast w ciągu całego 2016 roku łączna produkcja wódki w Polsce wyniosła 98,2 miliona litrów, czyli była o 3,4 proc. wyższa niż w 2015 roku.

3. Picie przez młodzież

Odsetek osób informujących o swojej inicjacji alkoholowej przed 18 rokiem jest niższy w porównaniu do roku 2005, zarówno wśród kobiet (22% v 28%), jak i wśród mężczyzn (46% v 52%). Średni deklarowany wiek inicjacji alkoholowej w badanej grupie wynosił 17,9 lat, przy czym dla kobiet był wyższy - 18,9 lat, zaś dla mężczyzn niższy - 17,6 lat. Kobiety rozpoczynały najczęściej swoje kontakty z alkoholem winem, mężczyźni zaś - piwem².

4. Szkody

Używanie alkoholu powoduje również szereg problemów społecznych, które generują ogromne koszty. Można do nich zaliczyć m.in. koszty leczenia: osób z problemem alkoholowym (lecznictwo odwykowe), chorób spowodowanych alkoholem, urazów spowodowanych u osoby pijącej, jej bliskich lub u osób postronnych (np. ofiar agresji, wypadków drogowych), koszty obdukcji ofiar przemocy, koszty związane z zasiłkami dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin, koszty uszkodzeń mienia, koszty procesów sądowych, interwencji policji, koszty związane z absencją pracownika, jego niższą wydajnością oraz koszty wypadków w pracy³.

5. Zaburzenia życia rodzinnego

W rodzinach z problemem alkoholowym, w których co najmniej jedna osoba pije w sposób szkodliwy dla niej i dla członków tej rodziny żyje 3-4 mln osób, w tym 1,5-2 mln dzieci, 2,5 mln osób nadużywających alkoholu oraz 700-900 tys. osób uzależnionych. Wśród najważniejszych konsekwencji życia w rodzinie z problemem alkoholowym wyróżnia się szkody: fizyczne, psychosomatyczne, psychologiczne, emocjonalne i psychospołeczne.

Życie w rodzinie z problemem alkoholowym jest związane zazwyczaj z niższym statusem socjoekonomicznym, chronicznym stresem, ograniczonymi możliwościami zdobywania wykształcenia i kariery zawodowej. Dodatkowo członkowie rodzin z problemem alkoholowym są grupą ryzyka,

² *Wzory konsumpcji alkoholu w Polsce, www.parpa.pl*

³ *Szkody ekonomiczne związane z alkoholem, www.ograniczdostepnosc.pl*

która jest szczególnie narażona na przemoc. Trzeba jednak pamiętać, że przemoc może mieć miejsce zarówno w tzw. rodzinach dysfunkcyjnych (gdzie są takie zjawiska, jak: uzależnienie, bezrobocie itp.), jak i w rodzinach o wysokim statusie społecznym, w których z pozoru nie ma większych problemów.

W 2005 roku 13% respondentów potwierdziło, że zna osoby będące ofiarami przemocy w rodzinie. W badaniach z 2008 roku odsetek ten wzrósł do ponad 16%. Zdecydowana większość (ponad 89%) przypadków zaobserwowanej przemocy w rodzinie miała związek z alkoholem (*CBOS, 2008 rok, na zlecenie PARPA*). 4% Polaków przyznaje się do krzywdzenia swoich dzieci będąc pod wpływem alkoholu (*TNS OBOP 2008 rok na zlecenie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej*). Trzeba pamiętać, że doświadczenie przemocy domowej w dzieciństwie powoduje m.in. zmiany w postrzeganiu i umiejętnościach rozwiązywania problemów, używanie zachowań pasywnych (np. zamykanie się w sobie, uległość) albo agresywnych (np. ataki werbalne i/lub fizyczne). Dzieci wychowujące się w rodzinach z problemem alkoholowym i doznające przemocy, często wymagają specjalistycznej terapii (także w życiu dorosłym) z powodu zaburzeń przystosowania i problemów psychologicznych. Optymistyczne jest, że od jedenastu lat systematycznie zmniejsza się grupa rodziców przyznających się, że czasem biją dzieci, wzrasta natomiast odsetek tych, którzy twierdzą, że ich dziecko nigdy nie zostało uderzone (z 43% w roku 1998 do 69% w roku 2009)⁴.

6. Naruszenia prawa

Z danych PARPA-G1 (Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych) wynika, że w 2009 roku⁵ gminy skierowały 49 (66 w 2008 roku, a 127 w 2007 roku) wniosków do sądu w związku z naruszeniem przepisów określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości dotyczących sprzedaży alkoholu osobom nieletnim oraz 4 (14 w 2008 roku oraz 5 w 2007 roku) wnioski w związku z naruszeniem przepisów określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości dotyczących reklamy napojów alkoholowych. W tym samym czasie cofniętych zostało 1289 (1500 w 2008 roku, a 1263 w 2007 roku) zezwoleń na sprzedaż alkoholu – w tym m.in. 186 (240 w 2008 roku, a 221 w 2007 roku) zezwoleń za sprzedaż alkoholu nieletnim, 145 (152 w 2007 roku) za nieprzestrzeganie warunków określonych w zezwoleniu, natomiast 174 (154 w 2008 roku, a 95 w 2007 roku) zezwolenia cofnięto za zakłócanie porządku publicznego, zaś 39 (49 w 2008 roku, a 70 w 2007 roku) za sprzedaż alkoholu osobom nietrzeźwym.

W 641 (796 w 2008 roku, a 709 w 2007 roku) przypadkach cofnięto zezwolenia z innych powodów, najczęściej była to rezygnacja z prowadzenia działalności (czyli de facto

⁴ *Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011-2015*

⁵ *Brak nowszych danych udostępnionych przez PARPA*

wygaśnięcie zezwolenia) lub brak opłaty za korzystanie z zezwoleń.

Gminy podjęły 331 (231 w 2008 roku, a 431 w 2007 roku) interwencji w związku z naruszeniem art. 45² ustawy o wychowaniu w trzeźwości (zabroniona reklama lub promocja napojów alkoholowych lub informowanie o sponsorowaniu imprezy masowej, z zastrzeżeniem art. 131 ust. 5 i 6). Sądy orzekły 22 (190 w 2008 roku, a 37 w 2007 roku) wyroki sądowe w sprawach z powództwa gmin skazujących osoby fizyczne lub prawne w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 45² i 43 ww. ustawy⁶.

Nadal duży zasięg ma zjawisko sprzedaży alkoholu nieletnim. Badania ESPAD (Europejski Program Badań Ankiety w Szkołach na Temat Używania Alkoholu i Narkotyków) przeprowadzone w roku 2007 wykazały, że na pytanie o ocenę dostępności substancji psychoaktywnych młodzi ludzie odpowiedzieli, że spośród tych substancji napoje alkoholowe są najłatwiejsze do zdobycia. Uczniowie klas III gimnazjów, a więc młodzież w wieku 15-16 lat, uznali za bardzo łatwe do zdobycia zarówno piwo (56,1% badanych), wino (45,6%), jak i wódkę (38,7%). Dane pokazują, że blisko połowa uczniów klas III gimnazjów podejmuje próby zakupu piwa (45,9%), zdecydowana większość takich prób kończy się powodzeniem. Odmową sprzedaży ze względu na zbyt młody wiek kończy się tylko 12,4% prób zakupu piwa, 15,5% wina i 11,2% wódki. Sprzedaż alkoholu osobie niepełnoletniej, zgodnie z prawem jest obowiązkową przesłanką do cofnięcia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

II. Diagnoza lokalna problemów alkoholowych w Gminie⁷:

1. Rynek napojów alkoholowych

Liczba punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5 % alkoholu (z wyjątkiem piwa) określona uchwałą Rady Miejskiej ⁸	115
Liczba istniejących punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5 % alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy):	66
Liczba istniejących punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5 % alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne):	17
Liczba istniejących punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 18% alkoholu przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy):	67
Liczba punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 18% przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne):	19

⁶ Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011-2015

⁷ Na podstawie danych z roku 2016

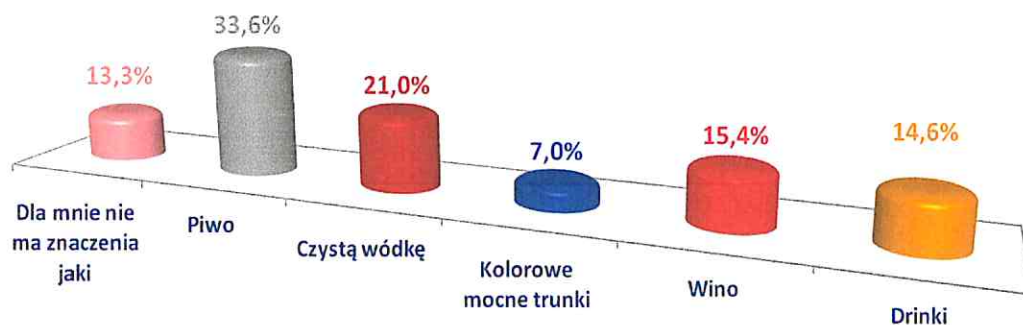
⁸ Uchwała Nr XXXVII/295/2002 z dnia 07 lutego 2002 r. w sprawie określenia liczby punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa), dla terenu Miasta i Gminy Pleszew

Kwota zwolnień			0 zł
Wartość w złotych alkoholu sprzedanego na terenie Miasta i Gminy Pleszew			
do 4,5% (oraz piwa)	od 4,5 do 18% (z wyjątkiem piwa)	pow. 18%	razem
11 062 367.17 zł	2 524 386.54 zł	11 933 440.61 zł	25 530 194.32

2. Zjawiska związane z używaniem alkoholu przez dzieci i młodzież⁹

Ponad dziewięćdziesiąt procent respondentów (93,3%) ze szkół ponadgimnazjalnych oraz 38,8 % z szkół gimnazjalnych piło alkohol.

Co piją uczniowie? Rodzaj spożywanych alkoholi wśród uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych - nie sumuje się do 100. Można było dokonać większej liczby wskazań.

Młodzież, która pije alkohol najczęściej wybiera piwo (33,6%) oraz wódkę (21,0%). W następnej kolejności wino (15,4%), drinki (14,6%) oraz kolorowe mocne trunki (7,0%). Natomiast dla 13,3% ankietowanych nie ma to znaczenia.

Gdzie po raz pierwszy piłeś/piłaś alkohol? Badanie wśród uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych.

W domu	W szkole na przerwach	W drodze do szkoły	W parku, na ulicy, w kawiarni	W klubach i dyskotekach	W innych miejscach
24,2%	0,8%	-	14,9%	15,1%	45,00%

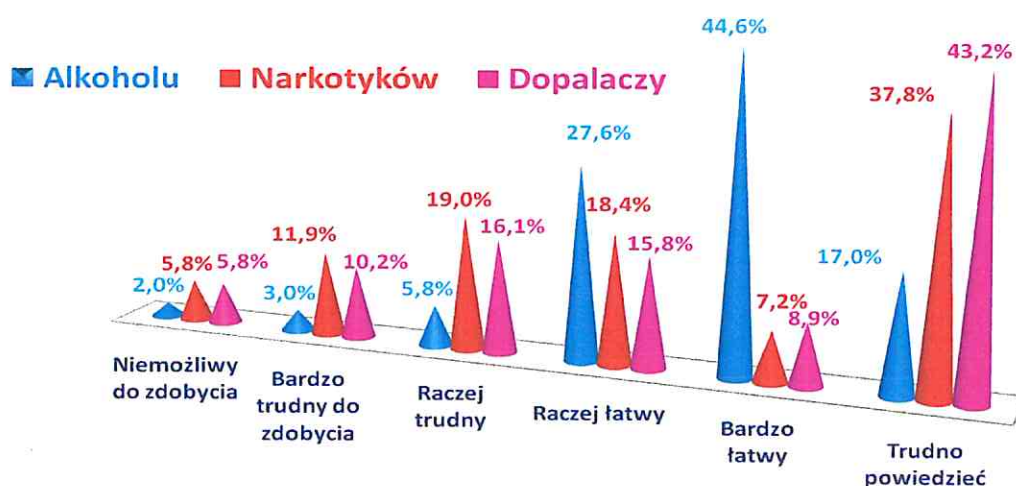
Zgodnie z opracowaniem pt.: „Problemy uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew”, więcej niż co czwarty (25,8%) uczeń szkół ponadgimnazjalnych jest zdania, że wszyscy w klasie piją alkohol. Przeciwnego zdania jest tylko 4,6% ankietowanych. Z kolei 43,2% respondentów uważa, że w klasie pije alkohol więcej niż 50%, natomiast 13% respondentów,

⁹ Źródło: Problemy uzależnień młodzieży szkolnej Miasta i Gminy Pleszew, październik 2015 r. Materiał prezentowany podczas IX Sesji Rady Miejskiej w Pleszewie w dn. 29 października 2015 r.

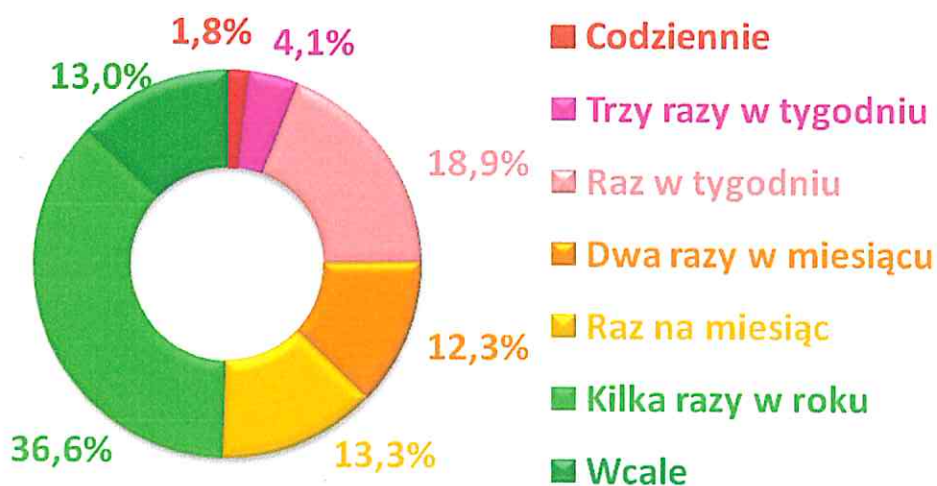
że alkohol pije około 50% uczniów. Ponad cztery piąte (80,6%) młodzieży szkół ponadgimnazjalnych jest zdania, że w szkole nie ma problemu picia alkoholu.

Inaczej przedstawiają się dane jeśli chodzi o młodzież gimnazjalną. Prawie połowa (47,8%) gimnazjalistów jest zdania, że w ich klasie nikt nie pije alkoholu. Natomiast 1,3% uważa, że wszyscy piją alkohol. Z kolei 22,7% respondentów zaznaczyło, że w klasie pije alkohol mniej niż 10% uczniów. W opinii 8,2% gimnazjalistów alkohol pije około 15% uczniów. Zdecydowana większość (83,5%) gimnazjalistów uznaje, że w szkole nie ma problemu picia alkoholu.

Stopień trudności zdobycia używek w ocenie młodzieży gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej Gminy Pleszew.

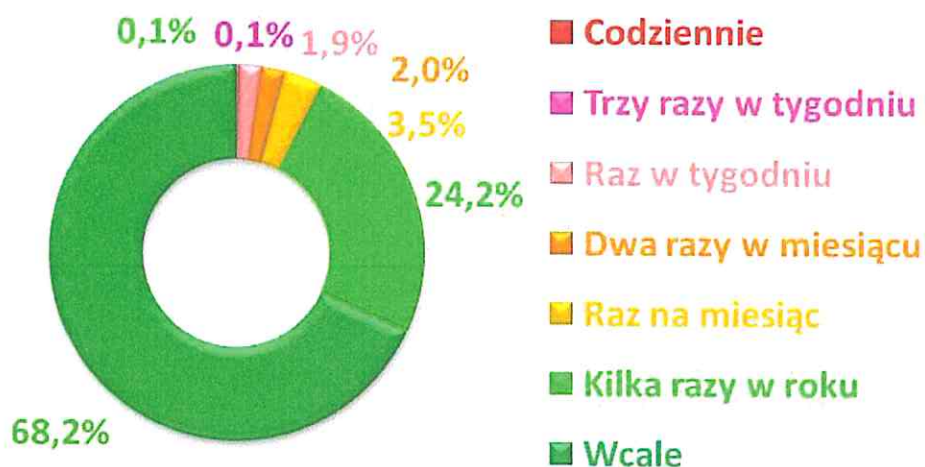

Niemal co piąty uczeń szkoły ponadgimnazjalnej pije alkohol raz w tygodniu (18,9%). Natomiast kilka razy w roku alkohol pije 36,6% ankietowanych oraz 13,0% w ogóle nie pije alkoholu (patrz tabela poniżej).

Niemal co czwarty ankietowany gimnazjalista pije alkohol kilka razy w roku (24,2%). 68,2% respondentów w ogóle nie pije alkoholu(*patrz tabela poniżej*).

Dla ponad dwóch trzecich uczniów słuchanie muzyki i spotkania z rówieśnikami to dwa najczęściej wskazane zajęcia poza szkołą. W dużej niełasce ankietowanych są zajęcia ruchowe, tylko 6% respondentów chodzi na spacer i więcej niż co piąty bierze udział w zajęciach sportowych.

Lp.	Trzy główne zajęcia poza szkołą	Szkoła gimnazjalna N= 691	Szkoła ponadgimnazjalna N=716	Cała próba N=1407
1	Słuchanie muzyki	66,7	69,3	68,0
2	Spotkania z rówieśnikami	64,1	69,4	66,8
3	Oglądanie filmów	38,9	48,0	43,6
4	Czytanie książek	23,3	15,6	19,4
5	Uczenie się tego, co jest zadane	21,6	18,4	20,0
6	Dodatkowe zajęcia z języków obcych	20,7	7,8	14,1
7	Gry komputerowe	18,2	14,7	16,4
8	Zajęcia sportowe	16,9	18,7	17,8
9	Buszowanie po Internecie, przeglądanie portali społecznościowych (np. Facebook)	16,1	20,5	18,3
10	Pomoc rodzicom w codziennych zajęciach domowych	13,5	22,1	17,8
11	Chodzenie na spacer	5,5	6,4	6,0
12	Dodatkowe zajęcia z muzyki	3,2	1,1	2,1

5. Nietrzeźwość w miejscach publicznych¹⁰

Komenda Powiatowa Policji prowadzi statystyki w odniesieniu do całego powiatu, bez podziału na gminy i bez rozróżnienia ze względu na miejsce zamieszkania sprawcy. Z pozostałych danych - dotyczących nietrzeźwych nieletnich, KPP w Pleszewie w roku 2016 ujawniła 5 takich osobę z terenu Miasta i Gminy Pleszew.

Typ zdarzenia	Ilość sprawców
kolizje drogowe spowodowane w stanie po użyciu alkoholu	6
kierowanie pojazdami w stanie nietrzeźwości	76
kierowanie pojazdami w stanie po użyciu alkoholu	17
osoby doprowadzone w celu wytrzeźwienia	137
Ujawnieni nieletni nietrzeźwi	5

6. Zaburzenia życia rodzinnego¹¹

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury Niebieskie Karty oraz wzorów formularzy Niebieska Karta (Dz.U.z 211r. Nr 209, poz.1245) na dzień 31 grudnia 2016 r. odnotowano 54 prowadzone procedury Niebieskie Karty.

W 2016 r. powołanych zostało 39 grup roboczych , które odbyły się zawsze z udziałem pracownika socjalnego, często w obecności dzielnicowego i pracownika Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

W 11 spotkaniach grup roboczych nie uczestniczył ani sprawca ani ofiara, w 10 spotkaniach grup uczestniczyli obydwój, w 7 przypadkach przyszedł sprawca, w 11 na spotkanie grupy roboczej zgłosiła się ofiara.

Ilość osób w rodzinach dotkniętych przemocą wyniosła 151 w tym 32 dzieci, które były świadkami przemocy w rodzinie oraz 6 dzieci które były ofiarami przemocy wraz z matką. Ofiarami przemocy w rodzinie w 42 przypadkach były kobiety w 6 przypadkach mężczyźni.

W przeważającej mierze powodem wszczęcia procedury „Niebieskiej Karty” była przemoc psychiczna i fizyczna stosowana wobec ofiary, spowodowana uzależnieniem sprawcy, konfliktem małżeńskim, a w pojedynczych przypadkach zaburzeniem psychicznym i „konfliktem pokoleń.”

W wielu przypadkach powodem była trudna sytuacja materialna w rodzinie spowodowana m.in. bezrobociem i brakiem środków finansowych na zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodziny.

¹⁰ Źródło: KPP w Pleszewie. Dane za rok 2016.

¹¹ Źródło: MGOPS w Pleszewie.

W 2016 r. zakończono 23 procedury „Niebieskiej Karty”- w 13 przypadkach z powodu ustania przemocy, w 4 przypadkach z powodu podjęcia leczenia odwykowego, w 4 przypadkach z powodu podjęcia terapii rodzinnej, w 2 przypadkach z powodu rozwodu . Z powodu osadzenia w Zakładzie Karnym zamknięto 2 Karty. W 35 przypadkach sprawcami przemocy byli mężczyźni, w 4 przypadkach sprawcami były kobiety .

III CELE PROGRAMU

1. Cel główny

Zmniejszenie natężenia problemów wynikających z używania alkoholu wśród mieszkańców Miasta i Gminy Pleszew.

2. Cele cząstkowe:

- a) Opóźnienie wieku inicjacji alkoholowej dzieci i młodzieży.
- b) Ograniczenie liczby zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży, w tym zapewnienie alternatywnych do alkoholu form spędzania czasu wolnego.
- c) Zmniejszenie liczby indywidualnych zagrożeń wynikających z picia alkoholu.
- d) Zwiększenie liczby osób leczonych w placówkach lecznictwa odwykowego.
- e) Zwiększenie liczby sprzedawców kontrolujących wiek osób kupujących alkohol.
- f) Zmniejszenie liczby zachowań agresywnych i przemocy w rodzinie o podłożu alkoholowym.
- g) Profilaktyczne oddziaływanie na postawy i umiejętności ważne dla zdrowia i trzeźwości, w szczególności wobec dzieci i młodzieży oraz grup podwyższonego ryzyka.
- h) Doskonalenie systemu przeciwdziałania przemocy domowej.
- i) Wspieranie i inspirowanie działalności środowiskowej samopomocy osób z problemami alkoholowymi oraz organizacji społecznych.

- j) Zwiększenie skuteczności terapii dla osób uzależnionych i członków ich rodzin.

IV. ZADANIA PROGRAMU

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych.

- a) Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego - Informacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i dopalaczy, osób współuzależnionych oraz dla ofiar przemocy w rodzinie, w tym kierowanie osób uzależnionych do Poradni Odwykowej przy Pleszewskim Centrum Medycznym w Pleszewie.
- b) Wspieranie terapii podopiecznych z grup terapeutycznych oraz grup wsparcia.
- c) Działania rehabilitacyjne i zapobiegające wykluczeniu społecznemu dla bezdomnych mężczyzn z problemem alkoholowym z terenu Miasta i Gminy Pleszew wraz z zapewnieniem im całodobowego schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania.
- d) Udzielanie pomocy dla dzieci z rodzin dotkniętych problemami uzależnienia lub przemocy, a także dzieci z kręgu zagrożonych uzależnieniem.
- e) Wspieranie funkcjonowania świetlic z elementami programu socjoterapeutycznego .
- f) Wsparcie Pleszewskiego Klubu Abstynenta działającego w pomieszczeniach Centrum Wspierania Inicjatyw Obywatelskich.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

- a) Rozpowszechnianie wiedzy na temat problemów alkoholowych z wykorzystaniem książek, broszur i plakatów oraz nośników informacji w formie elektronicznej.
- b) Organizowanie spotkań integracyjnych dla trzeźwych alkoholików i ich rodzin.
- c) Prowadzenie procedury sądowego zobowiązania do leczenia.

d) Zwiększenie skuteczności działań poprzez zorganizowanie szkoleń w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

3. Prowadzenie działalności profilaktycznej i edukacyjnej dla dzieci, młodzieży i dorosłych.

a) Organizowanie, wspieranie i finansowanie zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży szkolnej oraz ich rodziców, a także nauczycieli i pedagogów.

b) Prowadzenie i wspieranie prowadzenia pozalekcyjnych zajęć sportowo - rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży oraz rodzin dotkniętych lub zagrożonych alkoholizmem.

c) Zapewnienie wsparcia i fachowego poradnictwa dla osób nieletnich i dorosłych dotkniętych lub zagrożonych uzależnieniem od alkoholu.

d) Wspieranie stowarzyszeń, fundacji i innych instytucji w zakresie prowadzenia i upowszechniania czynnego wypoczynku poprzez sport, turystykę i zajęcia kulturalno-wychowawcze jako alternatywne formy spędzania czasu wolnego propagujące zdrowy styl życia, a także wspieranie prowadzenia programów w ramach, których realizowane są zadania Miasta i Gminy.

e) Wspieranie prowadzenia Świetlicy Środowiskowej dla młodzieży dojeżdżającej do szkół podstawowych i gimnazjalnych jako formy profilaktycznej dla osób z grupy ryzyka.

f) Współpraca z Komendą Powiatową Policji w zakresie prewencji kryminalnej wśród nieletnich.

g) Organizowanie i wspieranie organizowania wypoczynku dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.

h) Zorganizowanie szkoleń dla pedagogów i wychowawców, dla lekarzy i pielęgniarek (podstawowej oraz specjalistycznej opieki zdrowotnej w zakresie wczesnego rozpoznawania problemów alkoholowych.

i) Dofinansowanie bieżącej działalności placówek i świetlic z elementami programu socjoterapeutycznego w zakresie:

- doposażenia w sprzęt niezbędny do prowadzenia zajęć terapeutycznych, rekreacyjnych, sportowych i świetlicowych

- prowadzenia bieżących remontów

- dożywiania

- wynagradzania opiekunów

j) Współpraca z Radami Pedagogicznymi w sprawie realizacji Szkolnych Programów Profilaktycznych.

k) Szkolenie przedstawicieli różnych zawodów, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz stowarzyszeń i jednostek pomocniczych gminy w zakresie nowoczesnych strategii metod rozwiązywania problemów alkoholowych

l) Ocena skuteczności podejmowanych działań oraz monitorowanie zjawisk społecznych, zdrowotnych i ekonomicznych związanych z dostępnością oraz konsumpcją alkoholu.

m) Koordynowanie działań poszczególnych placówek, struktur zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz współpracującymi instytucjami i organizacjami społecznymi.

4. Nadzór nad realizacją przepisów ustawowych oraz uchwał Rady Miejskiej w Pleszewie w zakresie dotyczącym obrotu i profilaktyki alkoholowej oraz przeprowadzanie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia.

Kontrole dotyczyć będą liczby punktów sprzedaży podmiotów gospodarczych prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych i przestrzegania zasad usytuowania punktów sprzedaży na terenie Miasta i Gminy.

a) Kontroli podlegają wszystkie podmioty gospodarcze prowadzące sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży.

b) Kontrolę przeprowadzają:

- upoważnieni przez Burmistrza Miasta i Gminy Pleszew pracownicy Urzędu Miasta i Gminy w Pleszewie w zakresie: przestrzegania porządku publicznego wokół miejsca sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, przestrzegania ustawowego zakazu nie sprzedawania i niepodawania napojów alkoholowych osobom nieletnim lub nietrzeźwym, przestrzegania ustawowego zakazu reklamy napojów alkoholowych,

- upoważnieni przez Burmistrza Miasta i Gminy Pleszew członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pleszewie.

c) Zakres kontroli obejmuje sprawdzanie:

- zgodności prowadzonej sprzedaży (w tym również podawania) napojów alkoholowych z aktualnie ważnym zezwoleniem (zezwoleniami),
- przestrzegania warunków ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- przestrzegania zasad i warunków sprzedaży (w tym podawania) napojów alkoholowych określonych w uchwałach Rady Miejskiej.

5. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych działających na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych.

a) Udostępnienie pomieszczeń Centrum Wspierania Inicjatyw Obywatelskich na rzecz działania grup samopomocowych.

b) Współdziałanie z organizacjami pozarządowymi i samopomocowymi zajmującymi się statutowo problematyką rozwiązywania problemów alkoholowych oraz pomaganie osobom uzależnionym, a także wspieranie działań tych organizacji - organizacja szkoleń, spotkań itp.

V. ZAPEWNIENIE WARUNKÓW DZIAŁANIA I PRACY GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W PLESZEWIE

Komisja w swojej bieżącej działalności korzysta z pomieszczeń Środowiskowego Domu Samopomocy.

VI. WSPÓŁPRACA Z INSTYTUCJAMI W ZAKRESIE WSPÓŁREALIZACJI ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

W celu efektywnej realizacji zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, można podejmować współdziałania z innymi podmiotami, są to m.in.:

- Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu,

- Wielkopolski Urząd Wojewódzki w Poznaniu
- Komenda Powiatowa Policji w Pleszewie
- Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pleszewie
- Szkoły i inne placówki oświatowe
- Kościoły i inne związki wyznaniowe
- Organizacje pozarządowe

VII. MONITOROWANIE STANU PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA TERENIE GMINY

1. Zbieranie i opracowywanie danych statystycznych dotyczących problemów alkoholowych, w tym przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizują: Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny oraz Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Dokonanie diagnozy opartej na cyklicznych, rzetelnych badaniach problemów i zjawisk związanych z nadużywaniem alkoholu przez dzieci, młodzież realizują podległe szkoły w ramach szkolnych programów profilaktyki.
3. Gromadzenie bazy danych o miejscach i formach pomocy dla osób z problemem alkoholowym (zasoby na terenie Miasta i Gminy Pleszew) realizują: Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny oraz Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
4. Pozyskiwanie danych nt. stanu leczenia odwykowego oraz ich ocenę realizuje Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
5. Pozyskiwanie danych nt. liczby interwencji domowych, liczby przestępstw, danych dotyczących przestępczości nieletnich oraz liczby wypadków drogowych spowodowanych przez „nietrzeźwych” i ich ofiar za pośrednictwem Komendy Powiatowej Policji w Pleszewie realizuje Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

6. Współpraca z innymi instytucjami zajmującymi się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych w celu pozyskiwania przydatnych danych do diagnozy problemów alkoholowych w gminie.

Wskaźniki realizacji zadań w roku 2016

- Liczba osób zmotywowanych do podjęcia leczenia i objętych leczeniem: 161

- Liczba dzieci, młodzieży objętych działaniami profilaktycznymi, edukacyjnymi i informacyjnymi: 2520

- Liczba rodziców uczestniczących w działaniach edukacyjnych, prowadzonych przez szkoły i placówki oświatowe: 1350

- Liczba osób objętych działaniami pomocowymi - z grup ryzyka, osoby zagrożone wykluczeniem społecznym: 1275

- Liczba odbiorców projektów realizowanych przez organizacje: ok. 4800

- Liczba osób korzystających z placówek interwencji kryzysowej, porad udzielanych w punktach konsultacyjnych: 132

VIII. SPOSOBY REALIZACJI ZADAŃ

1. Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest koordynowana przez Urząd Miasta i Gminy w Pleszewie.

2. Zadania realizowane są przez:
  - Wydziały dysponujące środkami finansowymi w ramach Programu.

  - Zlecenie zadań jednostkom organizacyjnym, placówkom oświatowym, a także (w drodze konkursów ofert) stowarzyszeniom.

IX. FINANSOWANIE PROGRAMU

1. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizowany będzie w roku 2018 w ramach środków finansowych planowanych w budżecie Miasta i Gminy Pleszew, pozyskiwanych zgodnie z art. 9 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Określa je preliminarz wydatków opracowany na 2018 r., zgodny z projektem budżetu Miasta i Gminy Pleszew w dziale 851 – ochrona zdrowia, w rozdziale 85154 - przeciwdziałanie alkoholizmowi.

2. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz członkom jej Zespołów - składających się z członków Komisji, a także powoływanym doraźnie specjalistom z zakresu uzależnień przysługuje wynagrodzenie w wysokości 110 zł brutto (sto dziesięć złotych 00/100 brutto) za każdorazowy udział w pracach Komisji oraz Zespołów.

X. PRELIMINARZ WYDATKÓW

Preliminarz wydatków zatytułowany: „Preliminarz wydatków do Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2018 r.” stanowi Załącznik do niniejszego Programu

Załącznik do
Gminnego Programu
Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych na 2018 r.

Preliminarz wydatków do „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2018 r.”

	Nazwa zadania	Kwota
I.	Obsługa administracyjna GPPiRPA	31 100
II.	Pomoc i profilaktyka dla uzależnionych lub zagrożonych uzależnieniem	46 900
III.	Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi realizowane zgodnie z Programem Współpracy Miasta i Gminy Pleszew z organizacjami pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego	342 000
	RAZEM	420 000